Թիւ 1307 ՏԱՐԻ ԶՈՐԵՔՏԱՍԱՆ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 1883 ԱՊՐԻԼ 28

ԱԼԱՅՐԱՊԱՏԿԵՐ

15 Փարա

ՕՐԱԹԵՐԹ

15 Փարա

Հայրենիք ամեն օր կը հրատարակուի, ամբեկամ գինն է Օսլոյ եւ գասառաց համար 7 արծաթ մեհիտ կամիկ։ գասառակաց գրութեանց ծախքը մեր վրայ է։ Ձեռագրեալ եւ հեռագրեալ բաժանորդք ալ կընդունուին։

Լրագրոյս վերաբերեալ գիր կամ նամակ պետք է ուղղել առ Տէր-Խմբագիր։ Գիր Բիզա փոստ խաղ թ. 14։ Խմբագրութեան ուղղեալ գիր եւ չը տրուիր։ Ծանուցմանց առջեւ մեկ սանտիմի համար 3 դրուշ է։ Առանձին համար տակարկութեան կ՚ելլայ։

Ա Զ Գ Ա Ց Ի Ն

ՀԱՑՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՔՈՌՈՑ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

(Շարունակութիւն տես թիւ 1306)

Վերջապէս Գառակ կը յորդորէ որ Հայրապետական Մայր Աթոռը Էջմիածնէն Տաճկաստան փոխադրուի, իբր պատճառ ցոյց տալով թէ՝ գա Ռուսիոյ սերտութեան ձեռքին մէջ ճնշման և բռնութեան տակ կը գտնուի։ Գառակի այն տղերուն տակէն իսկ և իսկ Ռուսիոյ բան փախաքն ու նպատակը կընդհնշմարուի, և Գառակի ալ գոյդ նպատակը թաղուն՝ և որպէս թէ գաղտնախորհուրդ քարոզելը կրկին հարկէ յառաջ կը գայ, մին այն է՝ իբր թէ այդ բանը Ռուսիոյ չահուցը հակառակ ցոյց տալ և պատճառելու երկիւղիւ որպէս թէ ծածկագրեր հրատարակած լինիլ կեղծէ, իբր թէ այդ Հայոց չահուն յօժ նպատասար մի բան լինի ընդդէմ Ռուսիոյ, մինչդեռ Ռուսիոյ իսկ և իսկ ուզած բանն է գա. և միւս հարկն ալ այն է որ՝ եթէ Գառակ իւր այդ յօդուածը իւր բացորոշ և յստակ իմաստիւք յայտնապէս հրատարակած լինէր, ըստ որում Ռուսիոյ մէջ լրագրական յօդուածներն նախ գրաքննութեան բովէն կանցնին և ապա հրատարակուելու թոյլ կը տրուին, յայտնի է սա յայտնի կառակածը պիտի զարթեցներ ընթերցողաց մտքին մէջ թէ՝ Գառակի քարոզած այդ տեղափոխութիւնը նոյն իսկ Ռուսիոյ ուզած բանն է և նորա թելադրութեամբ հրատարակուած, զի եթէ Ռուսիա անհաշտ և աննեղոյզ աչօք նայէր այդ խնդրոյն, անշուշտ գրաքննիչը կարգելոյր գրա հրատարակութիւնը։ Հեռաւոր Գառակ թէ՝ այդպիսի կասկած մը չը զարթուցանելու և թէ՝ այդ յօդուածը ներշնչող աղբիւրը պարտկելու համար՝ հարկադրուած է իբր թէ գաղտնածածուկ չարահիւսուածքի մը ներքև հրատարակել զայդ։

Ուրդարև յիշեալ յօդուածին առթիւը բաւական վրդովմունք եղեր է պաշտօնական շրջանակաց մէջ, և Տփղիսի գլխաւոր կառավարութեան քաշած հեռագրին վրայ երևանայ նահանգապետը առ ինքն կոչելով լրագրապետն ու գրաքննիչը զերկուսն ալ ըսէ թէ խստիւ յանդիմաներ է, բայց ասցա բոլորն ալ աչք չպատրելու ցոյցեր են. զի եթէ Ռուսիոյ կառավարութիւնը իրօք համամիտ չը լինէր այդ յօդուածին՝ «Էջմիածնի Աթոռատեղին Ռուսիոյ ձեռքին տակ անկոյծ կը պանդխտի և ստրուկ վիճակի մէջ է» խօսքին պատիժը՝ ոչ թէ յանդիմանութեամբ չառնալ էր, այլ լրաթերթն իսպառ խափանելով խմբագիրն ալ Սիպիր յուղարկել, իսկ այդ յօդուածին գաղտնախորհուրդ իմաստը յայտնուելէն յետոյ լրագրին հրատարակութեան և խմբագիրին ալ երևանայ քաղաքային վարչութեան անդամակցութիւնը տակաւին չառնուելուն պատճառ է ապացուցանել թէ՝ բոլոր այդ վրդովմունք պարզ «քօվէխի» մը են, և թէ Ռուսիա այդ տեսակ զաւեշտական խօսքերով գէշ չէ կարող խօսել, այլ աչխարհ իւր վրայ կը ծիծաղեցնէ։

Ոմանց թերևս զարմանալի երևի մեր այս կարծիքը, տեսնելով որ մինչդեռ շատեր ասկից առաջ Դրան կառավարութեանը կը վերագրնծայէին մեր Մայր աթոռը Թուրքիա փոխադրելու նկրտումը և նորա քաղաքական չահուցը նպատասար կը համարէին գայդ, մեք այժմ այդ նկրտումն ու նպատակը Ռուսիոյ կառավարութեան կը վերագրնծայեմք և սորա քաղաքական չահուցը ձեռնտու կը համարիմք, երբ աչխարհ գիտէ ու կը վկայէ թէ՝ Թուրքիոյ և Ռուսիոյ քաղաքական չահերն անհաչտելի կերպիւ հակառակ են միմեանց։

Այդ շատ ճչմարիտ է, բայց միայն այն պայմանաւ որ մէկերնին Հայաւ վերաբերեալ խնդիր չգտնուի, զի թերևս այս ալ Հայուն անբաղդութենէն է որ՝ մինչդեռ ուրիշ ամեն խնդրոց մէջ Թուրքիոյ և Ռուսիոյ չահերն անհաչտ և հակառակ կը գտնեն միմեանց, գործը Հայուն վերաբերեալ մի որ և իցէ խնդրոյ գալուն պէս՝ այդ երկու հակառակ չահերն իսկոյն կը հաչտուին միմեանց հետ. ինչպէս Ռուսիա և Աւստրիա ուրիշ ամեն քաղաքական խնդրոց մէջ միմեանց հակառակ գտնուելով, միայն լեհական խնդիր մը ծագելուն պէս՝ բնականաբար կը միաբանին միմեանց հետ զոյն խեղդելու։ Իսկ սա՝ ատոյգ է թէ՝ Հայոց Մայր աթոռը Էջմիածնէն Տաճկաստան փոխադրելն այսօր ամենէն աւելի ռուսական չահուց և նպատակին ձեռնտու է, քան թէ Բ. Դրան։

Զի պահ մը ենթադրեմք թէ՝ Թուրքիոյ մէջ իրօք այդպիսի դիտում կամ նպատակ մը գտնուած լինի՝ անդ Թրքահայոց ընդհանուր Պատրիարք-կաթողիկոսի աթոռ մը հաստատելու, Թուրքիոյ Հայոց յարաբերութիւնը կարելու, խզելու համար Էջմիածնայ և ռուսահայոց հետ, բայց ինչէ՞ն գիտնամք որ Ռուսիա ալ ճիշդ այս միջոցիս այդ մի և նոյն նպատակը իրականացնելու չպէտքը և դժուար համար առիթներ որոնելու հեռատես չը գտնուիր, մանաւանդ երբ այժմ Թուրքիոյ Հայոց մէջ նոր կաթողիկոսի ընտրութեան առթիւ Պալաժէնիայի բարեվիճակման և Էջմիածնայ աթոռայ հետ Թրքահայոց կրօնական յարաբերութեանց կապերը զօրացնելով ամրապնդելու խնդրոյ յուզում և շարժուածներ յառաջնելու պատրաստութիւնք կը տեսնուին։ Ինչէ՞ն գիտնամք որ Թուրքիոյ և Ռուսիոյ Հայերը իսպառ իրարմէ բաժանելով՝ միմեանց հետ ունեցած մինչև իսկ կրօնական յարաբերութիւնն ալ խզելու և անջատելու համար Ռուսաց տէրութեան ըրած գաղտնաքար ջանքերն ոչ օգնելու պատրաստ չէ՛ որ մերթ ռուսական թերթ մը կելնէ այդպիսի մտադրութիւն մ՚ընծայելու Բ. Դրան, և մերթ ռուսահայ թերթ մը կելնէ այսպիսի տեղափոխութիւն մը Հայոց ազգային կրօնական չահուցը նպատասար ցոյց տալու, մինչդեռ այդ՝ նոյն իսկ Ռուսիոյ կառավարութեան ուզած բանն է, բայց սա կը նայի որ այդպիսի նախաձեռնութիւն մը ուղակի իր կողմանէ չը լինի, զի այն ատեն Հայերն զգալով պատրաստուած ծուղակը, ամենայն զօրութեամբ դիմադրելու կելնեն. այլ Ռուսիա կը ջանայ որ այդ բանը նոյն իսկ Հայոց կամօքն ու նախաձեռնութեամբը լինի, իւր վրայ ոչ և է պատասխանատուութիւն մը չբերելու համար, այլ իրաւունք ունենայ յետոյ ասելու թէ՝ Հայերն իրենք իրենց բաժնուեցան։ Վերջապէս լաւ խելամուտ պէտք է լինիլ սա՛ ճչմարտութեան թէ՝ մինչդեռ շատեր թերևս մինչև ցարդ այնպէ՛ս կը կարծեն թէ «Մեր Մայր աթոռը Էջմիածնէն Տաճկաստան կը փոխադրենք հա՛» խօսքը սպառնալիք մ՚էր Ռուսիոյ դէմ, ընդհակառակն պէտք է գիտնան թէ՝ այդու Ռուսիոյ հացին իւղ քսած կը լինին։

Գուցէ հարցուի թէ՝ Ռուսիա ի՞նչ չահ

1883 ապրիլ հինգշաբթի
Ի ՂԵՎՈՍ ԱՋԳ. ՀԻՒՆԴՆԱՕՐԻ
Տար. Տարի Լր. 0սմ.
Յայլի և Նուռն Հաշիւ 10
Տիրոգեան Հրատր 10
Ծուխի Գինեվաճառ և Կապա-
ռաւորի Գինեվաճառ 8
Ծանր Մարմինք 8
Ծանկանեն Փետրաբեռներ 8
Նկիքեան և Յայլի Թղթատարած 8
Գ. և Ի. Մատակարարք 6
Մորթի Չղջիկեան 8
Ոսկի 8
Փոխարէն և Ընծաւոր Կիրարկեալ 8
Մկրտիչ Փիրիքճիանեան 8
Ծանչ Կանոնաւոր Գա-
ղութեան Կանանց 8
Գ. և Մ. Մատակարարք 8
Գիրգոր Գալուստեան 8
Գիրգոր Խնկեան 8
Հաշիւ Կիրակոսեան 8
Գ. և Մ. Մատակարարք 8
Գիրգոր Գալուստեան 8
Գ. և Ի. Մատակարարք 8
Գ. և Ի. Կատարող Գործոց 2
Ծանչ Մանկական Մատակարարք 2
Ծանչ Գործարանի Մատակարարք 2
Ծանչ Գործարանի Մատակարարք 2
Ծանչ Գործարանի

հիսմիսի էր, առաջին, գերան և ատեղ, լոյն բերան ծխատ ես ծխերը ես ծխատ ես ծխերը ես ծխատ ես ծխերը ես

Ե.

Ամպրոպային մշուշի միջից հանկարծ ելան ոտքի Ռուբենն ու Մարիամը, ինչպես երկու ուրվականներ, ինչպես երկու հոգեվարք տառապող մարդիկ, որոնք ուզում են ազատվել իրենց տանջանքներից, ուզում են ազատվել իրենց կյանքից, ուզում են ազատվել իրենց մարմնից, ուզում են ազատվել իրենց հոգուց, ուզում են ազատվել իրենց սրտից, ուզում են ազատվել իրենց ուղեղից, ուզում են ազատվել իրենց ամբողջ էությունից, ուզում են ազատվել իրենց ամբողջ գոյությունից, ուզում են ազատվել իրենց ամբողջ անձնավորությունից, ուզում են ազատվել իրենց ամբողջ անհատականությունից, ուզում են ազատվել իրենց ամբողջ «ես»-ից, ուզում են ազատվել իրենց ամբողջ «ինքնություն»-ից, ուզում են ազատվել իրենց ամբողջ «ինքնագիտակցություն»-ից, ուզում են ազատվել իրենց ամբողջ «ինքնաճանաչողություն»-ից, ուզում են ազատվել իրենց ամբողջ «ինքնավերլուծություն»-ից, ուզում են ազատվել իրենց ամբողջ «ինքնաքննադատություն»-ից, ուզում են ազատվել իրենց ամբողջ «ինքնաքննություն»-ից, ուզում են ազատվել իրենց ամբողջ «ինքնաքննարկում»-ից, ուզում են ազատվել իրենց ամբողջ «ինքնաքննարկություն»-ից, ուզում են ազատվել իրենց ամբողջ «ինքնաքննարկման»-ից, ուզում են ազատվել իրենց ամբողջ «ինքնաքննարկության»-ից, ուզում են ազատվել իրենց ամբողջ «ինքնաքննարկումների»-ից, ուզում են ազատվել իրենց ամբողջ «ինքնաքննարկություններ»-ից, ուզում են ազատվել իրենց ամբողջ «ինքնաքննարկությունների